

GUIA DOCENT

**HISTÒRIA DE L'ART DE L'ALTA EDAT MITJANA
LLICENCIAT EN HISTÒRIA DE L'ART (PLA 2000)
CURS ACADÈMIC 2006-2007**

PROFESSORS:

Juan Vicente García Marsilla (grup A)

Felipe Jerez Moliner (grups B i C)

I.- DADES INICIALS D'IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura:	Història de l'Art de l'Alta Edat Mitjana
Caràcter:	Troncal
Titulació:	Llicenciat en Història de l'Art
Cicle:	Primer cicle
Departament:	Història de l'Art
Professorat responsable:	Juan Vicente García Marsilla juan.v.garcia-marsilla@uv.es Felipe Jerez Moliner felipe.jerez@uv.es

II. INTRODUCCIÓ A L'ASSIGNATURA

L'assignatura "Història de l'Art de l'Alta Edat Mitjana" forma part de les matèries troncales del primer cicle de la llicenciatura d'Història de l'Art, té una càrrega de 4'5 crèdits i és de caràcter general i introductori. Els seus continguts respecten una doble articulació:

- a) En relació amb les altres assignatures troncales de primer curs, aporta a l'estudiant una perspectiva global de l'evolució de les manifestacions artístiques dels segles III al X en el context històric de l'Occident medieval, alhora que serveix com a desenllaç i introducció d'altres matèries limítrofes quant al període historicoartístic estudiat: la història de l'art clàssic i la història de l'art de la baixa edat mitjana.
- b) En relació amb la resta d'assignatures d'història de l'art medieval impartides en el títol d'Història de l'Art, i que s'imparteixen en cursos successius (especialment Art Paleocristià, Art Bizantí i Art Medieval Cristià a la Península Ibèrica), serveix per introduir l'estudiant en els aspectes fonamentals d'un període, alguns dels quals són tractats amb major profunditat en aquestes matèries.

III. VOLUM DE TREBALL

Considerant a raó de 25 hores per crèdit, les 112'5 hores que l'estudiant dedicarà a l'assignatura es distribueixen de la manera següent:

➡ ASSISTÈNCIA A CLASSE.

- Assistència a classes teòriques: 25 h.

- Assistència a classes pràctiques: 5 h.
- ESTUDI GENERAL I PREPARACIÓ D'EXÀMENS.
 - Preparació de les classes teòriques: 25 h.
 - Preparació d'exàmens: 36 h.
- REALITZACIÓ DE TREBALLS.
 - Treballs pràctics personals: 10 h.
 - Assistència a les tutories: 2'5 h.
- REALITZACIÓ D'EXÀMENS.
 - Examen final: 2'5 h.
- ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES
 - Realització de les activitats complementàries: 2'5 h.
 - Preparació d'una memòria relativa a les activitats complementàries: 4 h.
- TOTAL VOLUM DE TREBALL.

En síntesi:

	Hores/curs
ASSISTÈNCIA A CLASSES TEÒRIQUES	25 h.
ASSISTÈNCIA A CLASSES PRÀCTIQUES	5 h.
ESTUDI I PREPARACIÓ DE CLASSES TEÒRIQUES	25 h.
PREPARACIÓ DE TREBALLS PRÀCTICS	10 h.
ESTUDI I PREPARACIÓ D'EXÀMENS	36 h.
REALITZACIÓ D'EXÀMENS	2'5 h.
ASSISTÈNCIA A TUTORIES PROGRAMADES	2'5 h.
ASSISTÈNCIA A ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES	2'5 h.
PREPARACIÓ D'ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES	4 h.
TOTAL VOLUM DE TREBALL	112'5 h.

IV. OBJECTIUS GENERALS

Comprendre el desenvolupament dels ideals estètics i de les realitzacions artístiques en el món occidental i mediterrani des de la caiguda de l'Imperi romà d'Occident fins a les primeres manifestacions de l'art romànic, dins el context històric de l'època.

Introduir l'estudiant en l'adquisició d'un mètode que potencie la síntesi explicativa, basat en el coneixement i la comprensió de les obres, la seua inserció en el moment històric de la seua concepció i execució i el seu significat en l'evolució de la història de l'art occidental.

V. CONTINGUTS

Els continguts de l'assignatura s'organitzen en dos blocs temàtics:

A. L'empremta de l'univers romà: el primer art cristià, orígens i desenvolupament d'una estètica cristiana, els regnes germànics i les seues peculiaritats artístiques, l'art bizantí, les grans obres del segle VI i la crisi iconoclasta.

B. El renaixement artístic carolingi: context històric i cultural, arquitectura i arts visuals, l'art asturià, el període otonià, l'experiència anglosaxona i la peculiaritat hispànica entorn de l'any mil.

VI. DESTRESES PER ADQUIRIR.

Acostament a la terminologia, els conceptes i els arguments clau de la història de l'art als segles III a X.

Introducció als procediments heurístics i metodològics de construcció del coneixement historicoartístic aplicats als aspectes tractats en la matèria.

VII. HABILITATS SOCIALS

Desenvolupar i perfeccionar capacitats de comunicació oral i escrita adequades al coneixement humanístic i científic.

Desenvolupar la capacitat de gestionar i analitzar informacions de caràcter historicoartístic.

Potenciar les competències de raonament, argumentació i ordenació del coneixement, tant a través de la selecció de materials i la discussió en grup com de l'exposició escrita.

Fomentar la capacitat d'autocrítica i superació que potencie la preocupació de l'estudiant per la qualitat del treball personal.

VIII. TEMARI I PLANIFICACIÓ TEMPORAL

TEMARI:

1. El primer art cristià.
2. Els epígons de l'univers artístic romà a Occident: els primers regnes germànics.

3. Els epígons de l'univers artístic romà a Orient. Bizanci, de Justinià al conflicte iconoclasta.
4. L'Europa dels Carolingis.
5. L'art de l'any mil.

PLANIFICACIÓ TEMPORAL:

	setmanes	h. teòriques	h. pràctiques	total bloc
TEMA 1	3	5	1	6
TEMA 2	3	5	1	6
TEMA 3	3	5	1	6
TEMA 4	3	5	1	6
TEMA 5	3	5	1	6
totals	15	25	5	30

IX. BIBLIOGRAFIA DE REFERÈNCIA

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- BANGO, I. et alii, (1996) *Historia del Arte. La Edad Media*. Madrid, Alianza.
- BANGO, I. i ABAD, C. (1996) *Arte Medieval I*. Madrid, Historia 16.
- BARRAL i ALTET, X. (1998) *La Alta Edad Media. De la Antigüedad Tardía al Año Mil*. Colonia, Taschen.
- BORRÁS, G. i BANGO, I. (1996) *Arte bizantino y arte del Islam*. Madrid, Historia 16.
- GARCÍA MARSILLA, J.V. (2002) *Història de l'Art Medieval*. València, Universitat de València.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA:

- BECKWITH, J. (1995) *El arte de la Alta Edad Media*. Madrid, Destino.
- BECKWITH, J. (1997) *Arte paleocristiano y bizantino*. Madrid, Cátedra
- CRIPPA, M.A., RIES, J. i ZIBAWI, M. (1998) *El arte paleocristiano. Visión y espacio de los orígenes a Bizancio*. Barcelona, Lunwerg.
- DODWELL, C.R. (1995) *Artes pictóricas en Occidente. 800-1200*. Madrid, Cátedra.
- GRABAR, A. (1985) *Las vías de la creación de la iconografía cristiana*. Madrid, Alianza.
- KRAUTHEIMER, W. (1992) *Arquitectura paleocristiana y bizantina*. Madrid, Cátedra.
- OLAGUER-FELIU, F. (2001) *El arte medieval hasta el año mil*. Madrid, Encuentro.
- YARZA, J. (1987) *Arte y arquitectura en España (500-1250)*. Madrid, Cátedra.
- YARZA, J. (1991) *El arte bizantino*. Madrid, Anaya.
- YARZA, J. (1997) *Fuentes de la historia del Arte I*. Madrid, Historia 16.

LECTURES RECOMANADES

CAMERON, A. (1998) *El mundo mediterráneo en la Antigüedad tardía (395-600)*. Barcelona, Crítica.

MCKITTERICK, R. (ed.) (2002) *La Alta Edad Media. Europa, 400-1000*. Barcelona, Crítica.

X.- METODOLOGIA

El desenvolupament de l'assignatura s'estructura en els punts següents:

- CLASSES PRESENCIALS (30 hores)

Dues hores setmanals de classes teoricopràctiques amb control regular de l'assistència de l'alumne. Es desenvoluparan els aspectes teòrics fonamentals del contingut del programa (25 hores) i s'analitzaran textos i altres materials historiogràfics a fi de guiar els treballs pràctics individuals (5 hores). Abans de l'inici de cada tema, l'alumne haurà d'haver llegit necessàriament els textos que el professor li haja recomanat per posseir uns coneixements previs de la matèria. Aquest requisit serà objecte d'avaluació durant tot el curs.

- PREPARACIÓ DE CLASSES TEÒRIQUES

Els alumnes prepararan les classes teòriques a partir de la lectura de textos recomanats pel professor. S'estableix un volum de treball total de 22'5 hores per a aquest capítol i serà objecte d'avaluacions contínues. (Vegeu XI.2).

- PREPARACIÓ DEL TREBALL PRÀCTIC

Els alumnes elaboraran un treball pràctic individual que consistirà en l'anàlisi de textos o d'imatges proposades pel professor. Aquest treball serà qualificat dins l'avaluació de l'aprenentatge. (Vegeu XI.3).

- TUTORIES

Els alumnes disposaran de dos tipus de tutories:

a) Tutories programades

- L'objectiu és plantejar, discutir i fer el seguiment dels treballs.
- Comprendran un total de 2'5 hores per equip, distribuïdes en diverses reunions. Les dates i els assumptes que s'hi tractaran els establirà el professor responsable amb la deguda antelació.
- L'assistència és obligatòria.

b) Tutories no programades

- L'objectiu és realitzar consultes pertinents al professor sobre qualsevol aspecte de la matèria i l'organització acadèmica. Els alumnes disposaran dels horaris d'atenció individualitzada següents:
- Juan Vicente García Marsilla (grup A), dilluns i dimecres d'11 a 14 hores.
- Felipe Jerez Moliner (grups B i C).

- ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

a) Aspectes organitzatius

Tots els estudiants de primer curs han d'assistir a l'activitat programada i

realitzar una memòria de la mateixa.

b) Objectius generals

Incentivar la participació dels estudiants en activitats que, sense desenvolupar-se en l'àmbit estricte de les classes, són habituals en la vida universitària, com ara conferències, visites, seminaris, etc.

c) Activitat proposada amb el títol: "València i l'art de l'alta edat mitjana"

- Objectius: prendre contacte directe amb les restes artístiques del període estudiat i fer-ne l'anàlisi d'acord amb la teoria treballada.

- Activitats que caldrà realitzar: introducció a la visita, visita a la capella absidial de la catedral visigòtica de València (avui recinte de l'antiga presó de Sant Vicent) i a les restes de l'època conservades a la plaça de l'Almoina. Elaboració individual d'una breu memòria, que serà avaluada. (Vegeu XI.5)

➤ CRONOGRAMA DE L'ASSIGNATURA

mes	setmana	
setembre	tercera	1a reunió informativa
	quarta	2a reunió informativa
octubre	primera	
	segona	
	tercera	
	quarta	
novembre	primera	
	segona	Activitat complementària (1r quadrimestre)
	tercera	
	quarta	
desembre	primera	
	segona	
	tercera	
	quarta	
gener	primera	
	segona	
	tercera	
	quarta	Període d'exàmens
febrer	primera	Període d'exàmens
	segona	Període d'exàmens
	tercera	
	quarta	
març	primera	
	segona	

	tercera	
	quarta	
abril	primera	Activitat complementària (2n quadrimestre)
	segona	
	tercera	
	quarta	
maig	primera	
	segona	
	tercera	
	quarta	
juny	primera	
	segona	Període d'exàmens
	tercera	Període d'exàmens
	quarta	Període d'exàmens

XI.- AVALUACIÓ DE L'APRENTATGE

1. Examen:

Examen final sobre la matèria. La qualificació obtinguda serà el 50% de la nota final de l'assignatura.

2. Preparació de la classes teòriques:

El seguiment del programa de lectures establert pel professor es farà mitjançant proves objectives al llarg del curs. El valor total d'aquestes proves en la nota final serà del 20%.

3. Treball pràctic individual:

Al llarg del curs es realitzaran pràctiques que ensinistraran l'alumne en l'anàlisi de textos o imatges. Els estudiant hauran de realitzar un treball i lliurar-lo en la data prevista. La valoració obtinguda representarà el 20% de la qualificació final de l'assignatura.

4. Memòria de l'activitat complementària:

La memòria de l'activitat complementària comptarà un 10% en la nota final de l'assignatura.

5. Nota final de l'assignatura:

La distribució de qualificacions per a la nota final serà la següent:

Examen	50%
Memòria activitats complementàries	10%
Treball pràctic individual	20%
Avaluació lectures	20%
TOTAL	100%

6. Segona convocatòria:

Per superar la matèria es tindrà en compte obligatòriament les qualificacions obtingudes durant el curs en les diverses tasques i activitats realitzades al marge de l'examen. Si l'estudiant no ha realitzat les esmentades activitats durant el curs, no se'n computarà en la nota final la part corresponent de la qualificació. A més, aquestes qualificacions només seran considerades en les dues primeres

convocatòries, i el seu valor es perdrà en les següents.